

ALENA PROKOPOVÁ / 22. 12. 2015

Padesátka

Celovečerní režijní debuty bývají zřídka svázány s tak zkušeným tvůrcem, jakým je Vojtěch Kotek. Režisér horské komedie *Padesátka*, která do českých kin vstupuje na Štědrý den, se totiž vedle herectví vyprofiloval také jako režisér, a to v rámci nejrůznějších žánrů a formátů (dabing, divadlo, televize, dokument...). Svůj první celovečerní film si multitalentovaný tvůrce může nadělit k osmadvacatinám, které oslaví 8. ledna.

Od veselohry *Snowboardáci*, která tehdy šestnáctiletého Kotka proměnila v žádanou teenagerovskou hvězdu, uplynulo jedenáct let. Během této doby Vojtěch Kotek potvrdil své pevné spojení s žánrovou, především komediální produkcí. Režijní podíl na televizním seriálu *Nevinné lži* ovšem naznačil, že mu nejsou cizí ani dramatičtější polohy. To potvrzuje i *Padesátka*, která divákům vedle slovního a situačního vtipu nabízí i mrazivou dávku černého humoru. Tím ve filmu disponují postavy bizarních krkonošských horalů, které si své frustrované, uskřípnuté životy koření drsně lakonickými zkraty.

Ve vztahu k ženským postavám a k touhám něžného pohlaví *Padesátka* dokonce koketuje až s misogynií. Podle Vojtěcha Kotka jde o „poměrně drzou komedii“, která se svým laděním vyhraňuje vůči hladivé, líbivé a konejšivé zábavě v tradičním českém stylu. Tím se film liší od oblíbených domácích horských komedií *Anděl na horách* (1955), *Sněženy a machři* (1982) nebo *S tebou mě baví svět* (1982). Podle režiséra má v *Padesátce* metaforicky zavanout „Vichr z hor“ – proslulý, mocný inscenační prvek, který ve svých amatérských divadelních představeních používal fiktivní český génius Cimrman. S absurdním, intelektuálním humorem pražského divadla Járy Cimrmana je Kotek spjatý díky svému otci Václavovi, který je dlouholetým členem souboru.

Samotná *Padesátka* se ovšem opírá o jiný, i když rovněž divadelní základ: o hru, na jejíž inscenaci v pražském A Studiu Rubín se Vojtěch Kotek loni na jaře podílel jako dramaturg a režisér. Z jeviště na filmové plátno přenesla filmová *Padesátka* nejen černý humor a záměrně „přepálenou“ rodinnou zápletku, ale i hlavní představitele.

Zpátky do Krkonoš

Deset let po *Snowboardácích* se Vojtěch Kotek vrátil natáčet do Krkonoš, coby režisér však z atmosféry zasněžených hor vytěžil nesrovnatelně tragičtější a podivnější příběh než tehdy debutující režisér Karel Janák. Hlavní podíl na osobitosti *Padesátky* má jednatřicetiletý Petr Kolečko – úspěšný dramatik, který má na svém kontě jako scenárista televizní seriály *Čtvrtá hvězda* či *Marta a Věra*.

Stejně jako v případě tragikomedie *Zakázané uvolnění*, kterou v roce 2014 režíroval Jan Hřebejk, posloužila Kolečkovi jako základ jeho vlastní, stejnojmenná divadelní hra. Film se ovšem od předlohy neliší jen v ději, ale i v žánru: podobně jako v případě filmu *Okresní přebor – Poslední zápas Pepíka Hnátky*, jenž rozvinul a prohloubil populární fotbalový seriál směrem k tragikomedii, vsadil Kolečko ve filmové *Padesátce* na nový, dramaticky pevněji ukotvený filmový tvar.

Divadelní *Padesátka* zůstává hříčkou s otevřeným koncem, v němž dojde i na zjevení strážce hor a na atak obávané horské mlhy. Kolem jevištního rozhovoru trojice mužů, kteří se sešli v osamělé horské chatě, rozpoutali Kolečko s Vojtěchem Kotkem nespoutaně barvitě dění, jež ve stylizovaných retrospektivách zasahuje až do roku 1977. Právě tehdy totiž došlo k neplánovanému početí jedné z postav – milovníka brusinkového džusu Jana (Marek Taclík), který nyní pátrá po svém biologickém otci. Osudově ovšem uvízne v zanedbané horské chatě Pavky Bulána (Ondřej Pavelka), okazale drsného horala, který má problémy se svým dospělým synem Jurou (Jakub Prachař). Ten ještě nikdy neuběhl tradičního běžkařský závod Tříkrálová padesátka, zato se však náruživě věnuje sexu s padesátiletými ženami.

Mezi tyto „padesátky“ patří i Janova matka Kateřina (Vilma Cibulková), v jejíchž alkoholem prosycených vzpomínkách znovu ožívají místa, jež před čtyřiceti lety tepala vilnými diskotékovými rytmy a nespoutaně nechráněným sexem. Na rozdíl od divadelní předlohy se tak na scéně ocitají hlavní hrdinové v mladém věku (v podání Terezy Voříškové, Kotka a Jiřího Mádlu, režisérova kolegy ze *Snowboardáků*, který si s chutí

zahrál roličku horského svůdce Famfulíka). Komorní divadelní rámec přesahují i scény situované do zasněžené horské přírody: nechybějí napínavé běžkařské zápolení, noční hororové scény s hajným Kunou (Jiří Schmitzer), dovádění opilých členů horské služby v čerstvém prašanu či vášnivá soulož v krmelci.

Náročnou realizaci, opřenu o práci v zasněžených exteriérech, si Vojtěch Kotek ještě zkomplikoval tím, že natáčel dvě různé varianty některých scén: mnohé řízné dialogy totiž musely podlehnout úpravám, aby film mohl být uveden na televizních obrazovkách před desátou hodinou. Tvůrci ovšem počítají s tím, že některé televize – např. Prima nebo Joj – si z nabízených verzí vyberou tu „ostřejší“.

Padesátka (ČR 2015), režie: Vojtěch Kotek, scénář: Petr Kolečko, kamera: Tomáš Sysel, hudba: Michal Hrůza, střih: Tomáš Klímek, hrají: Jakub Prachař, Marek Taclík, Ondřej Pavelka, Vilma Cibulková ad. Bontonfilm, 97 min.